

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.754/2012/10. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Mancsiczky Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: Dr. Mancsiczky László ügyvéd) és a Dr. Nagy Ottilia jogtanácsos által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Sóczó Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: Dr. Sóczó Réka ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) I. r., és alperes neve (alperes címe) II. r. alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perében, a Miskolci Törvényszék 2012. szeptember 19. napján kelt, 13.G.../2011/25. számú ítélete ellen az I. r. alperes részéről 26. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2013. június 11. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az I. r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 25 000 (Huszonötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság a 25. sorszám alatt meghozott ítéletében megállapította, hogy az I. r. alperes az E. „f.a.” (... szám alatti székhelyű) adós gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezése után az ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal az adós gazdálkodó szervezet vagyona 7 000 000 Ft-tal csökkent. Ezt meghaladóan a felperesnek az I. r. alperessel szemben előterjesztett keresetét elutasította.

Kötelezte az I. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 65 100 Ft perköltséget.

Az ítéletben megállapított - a fellebbezés elbírálása szempontjából lényeges - tényállás szerint a cégjegyzékbe 2007. március 7. napjával bejegyzett E. ...-nak (a továbbiakban:

adós) az I. r. alperes 2007. március 7-től 2009. december 15-éig tagja és egyben ügyvezetője volt.

A felperes (mint bérbeadó) és az adós (mint bérlő) között a felperes tulajdonában lévő ..., ... szám alatti 790,50 m² alapterületű üzlethelyiségre bérleti szerződés jött létre, amelyből eredő (437 653 Ft + áfa/hó) bérleti díj és rezsiköltség megfizetése iránti kötelezettségének az adós 2008. és 2009. években rendszeresen késedelmesen tett eleget. Emiatt a felperes a 2009. szeptember 7-én 2008. évre 135 194 Ft, 2009. évre 116 623 Ft késedelmi kamat megfizetésére szólította fel az adóst, eredménytelenül.

Az adós a bérleti szerződésből eredő fizetési kötelezettségének 2009. október 9. napjától egyáltalán nem tett eleget, és az esedékességkor nem egyenlítette ki a K. Zrt. felé a ... frsz-ú ... típusú személygépkocsira kötött lízingszerződésből származó 2009. november 2-án esedékessé vált 91 774 Ft lízingdíjat sem, azt csak 2010. január 11-én fizette meg.

A felperes 2009. október 30-án póthatáridőt adva felszólította az adóst a már lejárt tartozásai megfizetésére, ennek eredménytelensége miatt pedig 2009. november 16-án a bérleti szerződést 2009. december 31-ével felmondta.

Az adós a K. Zrt. felé fennálló lízingdíj fizetési kötelezettségének 2010. január 11-ét követően nem tett eleget.

Az adós 2008. üzleti évére vonatkozóan az I. r. alperes 2009. április 28-ai keltezéssel egyszerűsített éves beszámolót készített és helyezett cégbírószági letétbe. Eszerint - a mérlegkészítés időpontjában - az adós összesen 9 971 000 Ft eszközállománnyal rendelkezett (ezen belül 2 886 000 Ft értékű tárgyi eszközzel, 6 054 000 Ft értékű készlettel, 805 000 Ft követeléssel, és 226 000 Ft pénzeszközzel), saját tőkéje 3 594 000 Ft volt, kötelezettségei pedig 6 225 000 Ft-ot tettek ki, ami teljes egészében rövid lejáratú kötelezettség volt.

Az adós tagjai az I. r. alperes és - a perben nem álló - házastársa a 2009. december 15. napján kelt üzletrész adásvételi szerződéssel üzletrészeiket eladták a II. r. alperesnek, az I. r. alperes pedig ezzel egyidejűleg lemondott ügyvezetői tisztségéről is. Az adós társaság egyedüli tagja és egyben ügyvezetője 2009. december 15-ei hatállyal - a cégjegyzékbe is bejegyezten - a II. r. alperes volt.

Az alperesek 2009. december 15-én átadás-átvételi jegyzőkönyvet írtak alá. Ebben rögzítették, hogy az I. r. alperes a II. r. alperesnek átadta a 2007.02.19.-2009.12.15.-ig terjedő időszakra vonatkozóan az adós cég teljes könyvelését és iratanyagát, és a cégnek az átadás-átvételkor ingó- és ingatlan vagyona nincs. A II.r. alperes nyilatkozott arról, hogy a cég pénzügyi helyzetét megvizsgálta, megismerte, teljes körű felvilágosítást kapott az eshetőleges kötelezettségeiről, a fennálló tartozásokat pedig teljes körűen átvállalja.

Az adós 2009. december 15-én ténylegesen összesen 7 000 000 Ft értékben rendelkezett ingó vagyontárgyakkal, a cég vagyonához tartozó II. osztályú cipők értéke 1 000 000 Ft, a tulajdonát képező lakástextil kereskedelemhez megvásárolt minták állományának értéke 6 000 000 Ft volt.

Az I. r. alperes még az adós társaság ügyvezetőjeként e vagyontárgyakat leselejtezte, és azokat a társaság könyveiből kivezette. Ezzel szemben a fenti vagyontárgyak ténylegesen átadásra kerültek a II. r. alperes részére, aki azokat az adós társaság nevében 2009. december 15-től 2010 februárjáig értékesítette, majd anélkül, hogy a 2009. üzleti évre vonatkozó beszámoló elkészítésére vonatkozó és letétbe helyezési kötelezettségének eleget

tett volna, a cég megmaradt eszközeivel, teljes könyvelésével és a lízingelt gépkocsival együtt ismeretlen helyre távozott.

A felperes kezdeményezésére a ... Megyei Bíróság a 2010. május 21-én jogerőre emelkedett végzésével rendelte el az adós felszámolását, amelynek kezdő időpontja - az erről szóló közlemény Céglőnyben való megjelenésének időpontjával azonosan - 2010. június 16. napja.

A II. r. alperes a kijelölt felszámoló felé az irat- és a vagyonátadási kötelezettségének nem tett eleget, a felszámoló feljelentése alapján ismeretlen tettes ellen indult büntetőeljárás során a társaság fellelt vagyonának értékesítéséből a felszámolási eljárásban nettó 125 000 Ft bevétel keletkezett.

A felperes a 2010. október 28-án előterjesztett keresetében „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló többször módosított 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. § (1), (3) és (5) bekezdése, és „A gazdasági társaságokról” szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 30. § (1), (3) és 143. § (1)-(3) bekezdései alapján annak megállapítását kérte, hogy az I-II. r. alperesek az E. Kft. ügyvezetőiként a cég fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, és ezáltal a társaság vagyona - a felperesi követeléssel azonos - 4 493 028 Ft-ot meghaladó mértékben csökkent.

Az elsőfokú bíróság a per 2011. június 20-án megtartott tárgyalásán bírósági meghagyást bocsátott ki, amelyben megállapította, hogy a II. r. alperes az E. Kft. „f.a.” adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően az ügyvezetési feladatainak nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján tett eleget, és ezzel az adós vagyona 4 493 028 Ft-tal csökkent.

Kötelezte a II. r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 52 000 Ft perköltséget.

Az I. r. alperes az érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Azt nem vitatta, hogy az adós társaság a felperes felé fennállt fizetési kötelezettségének maradéktalanul nem tett eleget, ami azért következett be, mert a makrogazdasági szinten jelentkező válság az adós társaság gazdasági tevékenységét is jelentősen érintette.

Ugyanakkor arra hivatkozott, hogy a fenntartható gazdasági tevékenység folytatása érdekében az ügyvezetés igyekezett a költségeket csökkenteni, és ennek érdekében a felperest is többször (igazoltan) kérte a bérleti díj csökkentésére, azonban szóbeli ígérete ellenére végső soron eredménytelenül.

Az I. r. alperes hivatkozott arra is, hogy mivel az adós gazdasági tevékenységet folytatott, bevételekkel rendelkezett, a kötelezettségeit folyamatosan teljesítette, ezért az ügyvezetés nem látta szükségét a bérleti szerződés felmondásának.

Állította, hogy az ügyvezetői feladatait mindenkor a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és annak érdekében cselekedett, hogy a társaság gazdasági tevékenysége optimálisan fenntartható legyen. Ennek érdekében a kiadások csökkentése végett tárgyalásokat is folytatott.

Előadta, hogy az üzletrészek átruházásakor, az ügyvezetői tisztsége megszűnésekor az adós társaság olyan vagyonnal rendelkezett, amely a tartozásait és a vele szemben támasztott követeléseket fedezte.

A felperes - arra hivatkozva, hogy az adós társaság ellen indult felszámolási eljárásban a kijelölt felszámoló olyan tájékoztatást adott, miszerint az adóssal szemben bejelentett és nyilvántartásba vett hitelezői igények összege összesen 11 367 155 Ft és az I. r. alperes nyilatkozata szerint 2009. december 15-én az adós még rendelkezett a vele szemben fennálló tartozások fedezetét biztosító megfelelő vagyontömeggel -, a keresetét akként módosította, hogy a vagyonsökkenés mértékét a vezető tisztségviselők felelősségének megállapítása körében a bíróság a felszámoló által megjelölt hitelezői igények teljes összegében, 11 367 155 Ft-ban állapítsa meg.

Az elsőfokú bíróság a keresetet túlnyomórészt megalapozottnak találta.

Rögzítette, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésére alapított kereseti kérelem tekintetében a pernyertessége érdekében a felperesnek kellett bizonyítania az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe kerülésének időpontját, és azt, hogy ezt követően az I. r. alperes az ügyvezetési feladatokat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, továbbá azt, hogy a magatartásával okozati összefüggésben az adós vagyona az általa hivatkozott mértékben csökkent. E konjunktív törvényi feltételek bizonyítottsága esetén az I. r. alperes a felelősség alól kimenthette magát annak bizonyításával, hogy az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós legfőbb szerve intézkedésének kezdeményezése érdekében.

Az elsőfokú bíróság bizonyítottanak találta felperesnek azt az állítását, miszerint az adós legkésőbb 2009. október 9-én fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került.

E körben a rendelkezésre álló peradatok - így elsősorban az I. r. alperes perben tett nyilatkozata, és az adós tevékenységét ténylegesen irányító Ifj. S.L.K. tanúvallomása - alapján megállapította, hogy 2009. október 9-én vált esedékessé az első olyan pénzkövetelés, amelyet az adós az ehhez szükséges pénzeszközök hiánya miatt esedékességgel, majd azt követően sem tudott kielégíteni (ami végül ahhoz vezetett, hogy megállapították a fizetéseképtelenségét, és elrendelték a felszámolását).

Mivel az I. r. alperes és az adóst ténylegesen irányító Ifj. S.L.K. tanú egybehangzóan azt nyilatkozták, hogy a társaságnak ekkor nem álltak rendelkezésére olyan pénzeszközök, amelyekből e követeléseket a cég kielégíthette volna, megállapító volt az, hogy már ekkor látható volt, az adós a rendelkezésre álló vagyonából a vele szembeni követeléseket az esedékességgel nem fogja tudni kielégíteni, és arra alkalmas bevételeket sem fog tudni szerezni az esedékesség időpontjáig.

Az elsőfokú bíróság szerint ezt bizonyítják azok a perben becsatolt levelek is, amelyeket az adós nevében Rózsa Beáta és Ifj. S.L.K. a bérleti díj csökkentése érdekében a felperesnek írtak.

Nem fogadta el az I. r. alperesnek ezzel összefüggésben felhozott azt a védekezését, mely szerint az adóssal szemben 2009. október 9-én és azt követően lejárt követelések kielégítése nem pénzhiány miatt, hanem azért maradt el, mert az adós azokat vitássá tette.

Ezt ugyanis az I. r. alperes csupán állította, ugyanakkor annak ellenére nem bizonyította, hogy a bíróság ezzel kapcsolatos bizonyítási kötelezettségéről, a bizonyítási teherről és a bizonyítandó tényekről őt előzetesen tájékoztatta.

A második törvényi feltétel meglétét vizsgálva az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, miszerint az I. r. alperes azzal, hogy az adós jelentős értékkel bíró vagyontárgyait értéktelenként, tehát szabálytalanul leselejtezte, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után nem az adós hitelezői érdekeinek elsődlegessége alapján járt el. A szabálytalan leselejtezésnek ugyanis az lett a következménye, hogy ezek az ingóságok kikerültek a társaság könyveiből, ami azért sértette súlyosan a hitelezői érdekeket, mert ilyen módon ezek a vagyontárgyak kikerültek a hitelezői követelések fedezetéül szolgáló társasági vagyonból.

Erre tekintettel az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az I. r. alperes a szabálytalanul elvégzett selejtezéssel a hitelezői érdekeket sértve, azaz a Gt. 30. § (3) bekezdésébe ütköző módon, vagyis jogellenesen járt el.

Nem találta ugyanakkor bizonyítottnak az elsőfokú bíróság felperesnek azt az állítását, hogy az I. r. alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben az adós társaság vagyona 11 367 155 Ft-tal csökkent.

Határozatának indokolása szerint erre nem vonható le megalapozott következtetés önmagában az I. r. alperesnek abból a perbeli nyilatkozatából, hogy az ügyvezetői tisztségének megszűnésekor a társaság vagyona fedezetet biztosított a cég valamennyi kötelezettségére, ami pedig a kijelölt felszámoló tájékoztatása szerint 11 367 155 Ft volt.

Az elsőfokú bíróság indokolása szerint a tényleges vagyoncsökkenés megállapításának kiindulópontjaként nem állt rendelkezésre az adós 2009. üzleti évre vonatkozó beszámolója, mivel azt az új ügyvezető, a II. r. alperes nem helyezte letétbe és nem is készítette el.

Ugyanakkor a perben rendelkezésre álló adatokból - ifj. S.L.K. és R.B. tanúk vallomásaiból - megnyugtatóan megállapítható volt az, hogy az I. r. alperes az ügyvezetőváltást megelőzően összesen 7 000 000 Ft értékű adósi vagyont selejtezett le. Ezzel bizonyítottnak tekintette az elsőfokú bíróság azt, hogy az I. r. alperes jogellenes magatartása miatt az adós cég vagyona a szabálytalanul leselejtezett ingóeszközök értékének megfelelő összeggel, azaz 7 000 000 Ft-tal csökkent, ezzel pedig megvalósult az I. r. alperes Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti vezetői felelősségének megállapításához szükséges valamennyi törvényi feltétel.

A szabálytalan selejtezés miatt fennálló vezetői felelősség megállapíthatóságát - az elsőfokú ítélet indokolása szerint - nem befolyásolta az a tény, hogy az I. r. alperes a lesejtezett vagyontárgyakat a II. r. alperes részére a selejtezést követően ténylegesen átadta, mivel arra nem a cég vagyonaként, hanem a vagyonból kivezetett értéktelen eszközök átadásaként került sor, így az átadás sem a vagyoncsökkenést, sem annak mértékét nem befolyásolta.

A felelősség megállapítása szempontjából érdektelen volt az is, hogy az adott hitelező követelése a felszámolás során pontosan milyen mértékben térült meg, ezt nem ebben a perben kellett vizsgálni, hanem a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése alapján indított marasztalási perben.

Az elsőfokú bíróság mindezek után azt mondta ki, hogy a fentiek szerint megállapított vezetői felelősség alól az I. r. alperes a perben magát eredményesen kimenteni nem tudta.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben az I. r. alperes az adós vezetőjeként akkor járt volna el a hitelezők érdekeinek védelmében - azaz megfelelő módon -, ha nem selejtezte volna le a cég 7 000 000 Ft értékű vagyontárgyait, és azokat értéktelenként nem vezette volna ki a cég könyveiből.

Az elsőfokú bíróság mindezen indokok alapján adott helyt - a felelősség összecszerűségét illetően részben - a felperesi keresetnek, amely döntés alapján a felperest teljes pernyertesnek tekintve az I. r. alperest a meg nem határozható pertárgyértékű perben a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3), (6) bekezdései, és a 4/A. §-a alapján 30 000 Ft + áfa összegben meghatározott ügyvédi munkadíjból, és az előlegezett 27 000 Ft illetékből összetevődő perköltség megfizetésére is kötelezte.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. r. alperes fellebbezett, annak részbeni megváltoztatásával a felperes vele szemben támasztott keresetének elutasítását és a perköltségeiben való marasztalását kérte.

A fellebbezésének a másodfokú tárgyaláson kiegészített indokai szerint az elsőfokú ítélet téves és iratellenes ténymegállapításokat tartalmaz, abból a leselejtezés tekintetében az elsőfokú bíróság több okból is helytelen következtetésre jutott. Az ítéletben tett megállapításokkal szemben ugyanis egyrészt a lefolytatott eljárás bizonyítási anyagából nem derül ki, hogy a leselejtezés szabálytalan volt. A leselejtezés a mintasálakat nem érintette, és emiatt azok a hitelezői követelések fedezetül szolgáló társasági vagyontól nem kerültek ki.

Az ezzel ellentétes megállapításával az elsőfokú bíróság az indokolásának többi részével önellentmondásban van, hiszen tényként állapította meg, hogy a társaság vagyona a felszámoló rendelkezésére áll.

Az I. r. alperes fellebbezésének a másodfokú eljárásban kiegészített további indokaként a következőkre is hivatkozott:

Tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság az E. Kft. „f.a.” fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe kerülésének időpontját az I. r. alperes részéről aláírt, és 2008. december 31-ei állapot szerint készült, közzétett mérleg adataiból kiindulva. Nem észlelte ugyanis a mérleg készítőjének azt a tévedését, miszerint, ha a kötelezettségek között a teljes lízingdíj tartozás kimutatása megtörténik, akkor azzal szemben a tárgyi eszközök között a finanszírozott gépjármű feltüntetése is szükséges annak ellentételezéseként. Ezt alapul véve pedig az adós társaság következő évi gazdasági tevékenysége nem eredményezhetett fizetéseképtelenséggel fenyegető likviditási problémát.

Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg azt, hogy az I. r. alperes a mintasálak és a cipő árukészlet leselejtezésével jogellenes, és az adós vagyont csökkentő magatartást tanúsított.

A számviteli törvény és az egyéb adójogszabályok a selejtezés fogalmát nem adják meg, az állományból való kivonást szabályozzák. Ezek figyelembevételével az adós társaságnak a II. r. alperes részére történő átadásakor elvégzett „selejtezés” már nem jelenthette egyidejűleg azt is, hogy a selejtezett mintasálakat és cipőket a társaság könyveiből kivezték.

Az elsőfokú bíróság által is selejtezésnek nevezett, valójában állományból való kivezetés az adott esetben nem a vagyont kimentését és a hitelezők károsítását célozta, hanem éppen azt, hogy a társaság a következő évi mérleg elkészítésekor olyan adatokat szolgáltatson

harmadik személyek részére, amelyek a társaság valós pénzügyi és piaci helyzetét képesek tükrözni. Az I. r. alperesnek az e körben kifejtett ügyvezetői intézkedése tehát nem volt jogellenes, nem sértette a hitelezők érdekeit.

Az I. r. alperes a fellebbezésében hangsúlyozta azt is, hogy az elsőfokú ítélet indoklásában hivatkozott mintasálakat az áfa törvény 259. § 3.) pontja értelmében valójában árumintának kellett tekinteni, így azok tévesen lettek értéket képviselő készletként nyilvántartásba véve, mivel a hivatkozott jogszabályi rendelkezés szerint azok árumintaként önállóan nem forgalomképes dolgok. Tehát azoknak értékkel bíró vagyontárgyként való feltüntetése az adós nyilvántartásában téves, és a hitelezők megtévesztésére alkalmas volt.

Mindezek miatt megalapozatlan az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy miután az adós társasági üzletrészesének átruházásakor a társaság 7 000 000 Ft értékű ingóvagyonnal rendelkezett (ebből 1 000 000 Ft értékben II. osztályú cipőkkel, illetve 6 000 000 Ft értékben mintaállománnyal), azoknak a társaság könyveiből való kivezetésével a társaság vagyona 7 000 000 Ft-tal csökkent.

A fellebbezés érvelései szerint az utóbbi megállapításnak ellentmond az a perben bizonyított tény is, hogy az I. r. alperes a vagyontárgyakat ténylegesen átadta a II. r. alperes részére, a társaság vagyonát képező cipőállomány pedig lefoglalással a felszámoló birtokába került, és mint a társaság vagyona ténylegesen a hitelezők kielégítésére szolgált. A fellebbezés szerint ezek a tények éppen az ellenkezőjét támasztják alá annak, hogy az ügyvezetésnek a társaság átadásakor az volt a szándéka, hogy a társaság vagyonát a hitelezők kielégítésének alapjából.

Az I. r. alperes arra is hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a terhére értékelte a társaság taggyűlése összehívásának elmaradását, és az adós 2009. évi beszámolója elkészítésének elmulasztását is, holott ez már nem az I. r. alperes, hanem az őt váltó ügyvezető feladata lett volna, ezért jogellenes magatartása terhére nem állapítható meg.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak a fellebbezéssel támadott ténymegállapításai, abból levont következtetései, a végső jogi következtetése és érdemi döntése megalapozott. Az I. r. alperes selejtezéssel kapcsolatos fellebbezési tényállításai ellentétesek a peradatokkal, így elsősorban ifj. S.L.K. tanú 2012. április 18-ai tárgyaláson tett, és az arról készült jegyzőkönyv 7. oldalán rögzített vallomásaival.

Azt, hogy az adós tulajdonát képező mintasálak nem kerültek az adós felszámolójához, így azokat a hitelezők követelésének kielégítése érdekében nem is értékesíthette, alátámasztja a felszámolónak az iratok között rendelkezésre álló írásbeli nyilatkozata.

A felperesnek az I. r. alperes fellebbezési okfejtésével ellentétes álláspontja szerint abból, hogy az E. Kft. „f.a.” 2008. évi gazdálkodása nem volt veszteséges, nem lehet levonni azt a következtetést, miszerint a 2009. évi gazdálkodás sem vezetett fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzethez.

Tagadta az I. r. alperesnek azt az állítását, hogy a felperes részére az adós a 3 havi bérleti díj elmaradásnak megfelelő kauciót fizetett volna.

Az állományból való kivezetés (selejtezés) jogszerűségét fejtegető fellebbezési állásponttal szemben arra mutatott rá, hogy a számviteli törvény (2000. évi C. törvény) 53. §-ában írtakkal ellentétes, így szabálytalan volt a peradatok szerint 2009. december 15-én még 7 000 000 Ft értéken meglévőként nyilvántartott II. osztályú cipők, illetve minták

állományból való kivezetése, mivel az adott tárgyi eszközök rendeltetésüknek megfelelően használhatók voltak, nem váltak használhatatlanná, nem semmisültek meg, és nem hiányoztak.

Az adós felszámolója - a perben adott tájékoztatása szerint - csak azokat a vagyontárgyakat tudta értékesíteni, amelyeket a VPOP ...-i Regionális Nyomozóhivatala a társaság tulajdonát képező vagyonelemekként lefoglalt és részére átadott. Ezek között pedig nincsenek textilminták.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság ítéletét az ítéltábla - a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése szerint - a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között vizsgálta, ezért fellebbezés hiányában azt nem érintette az I. r. alperes által okozott 7 000 000 Ft feletti vagyoncsökkenés megállapítását elutasító részében.

Az ítéletnek az I. r. alperessel szembeni kereset teljes elutasításával történő megváltoztatása iránti fellebbezés nem alapos.

Az ítéltábla azt állapította meg, hogy elsőfokú bíróság az I. r. alperessel szembeni kereset érdemi elbírálásához szükséges mértékben a tényállást kellő mélységben feltárta, és azt eljárási szabálysértés nélkül helyesen állapította meg.

Az ítéltábla a tényállást a másodfokú eljárásban a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálatától hivatalból online beszerzett cégmásolat és közlemény alapján annyiban egészíti ki, hogy az E. Korlátolt Felelősség Társaság „f.a.” felszámolását a ... Megyei Bíróság a 2012. november 21. napján jogerőre emelkedett 5.Fpk.../26. számú végzésével befejezte, az adós gazdálkodó szervezetet jogutód nélkül megszüntette, a céget a cégbíróság a cégjegyzékből 2012. december 11-ei hatállyal törölte.

Az elsőfokú bíróság helyesen megállapított tényállásból érdemben helyes jogi következtetést vont le, döntésével és indokaival is az ítéltábla egyetért.

Az I. r. alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítéletet az alapjául szolgáló tényállás megállapításához kapcsolódóan azért támadta, mert - hivatkozása szerint - nem bizonyított, sőt a peradatokkal ellentétes az a ténymegállapítás, miszerint az adós vagyonába tartozó mintasálakat leselejtezte, ezáltal a társasági vagyon csökkent.

Ez a fellebbezési támadás megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a Pp-nek a bizonyítási eljárásra vonatkozó szabályai megsértése nélkül, és a rendelkezésre álló peradatoknak a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti helyes értékelésével jutott azokra a releváns ténybeli következtetésekre, miszerint 2009. december 15-e előtt az I. r. alperes az E. Kft. „f.a.” (a továbbiakban: adós) teljes árukészletét leselejtezte.

Nem volt vitás, hogy a vállalkozás vezetőjeként az I. r. alperes írta alá az adós 2008. évre vonatkozó egyszerűsített éves beszámolóját, az ahhoz tartozó 2008. december 31-ei fordulónappal készített mérleget és eredmény kimutatást.

A 2012. február 8-ai tárgyaláson az I. r. alperes akként nyilatkozott: „ ... azt a fiam fogja tudni elmondani, hogy a 2008. december 31-ei fordulónapi mérlegben kimutatott

befektetett eszköz és forgóeszköz állomány hová tűnt, mi lett vele (12. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal)".

Az I. r. alperes fia, S.L.K. ugyanezen a tárgyaláson a tanúvallomásában egyebek között elmondta: „a 2008. december 31. napi mérlegben ... a forgóeszközök, különösen a készletek között nyilvántartott tétel a mintakönyvekből állhatott, így ezek lakástextil-mintasálak lehettek, illetve adott esetben előfordulhatott, ha volt olyan hibás termék, amit nem vett vissza tőlünk a megbízó, akkor azt saját készletként nyilvántartottuk, és azt mi selejteztük le. Így a készletek között lehetett még selejtezésre váró árukészlet is (12. sorszámú jegyzőkönyv 6. oldal)".

A 2012. április 18-ai tárgyaláson pedig ugyanez a tanú azt vallotta, hogy: „ ... azért került az átadás-átvételi jegyzőkönyvbe, hogy nincs ingó vagyona a cégnek, mert az átadást megelőzően a mintasál állományt, illetőleg az előbbi tárgyaláson részletesen jellemzett cipőállományt is leselejteztük. Azért selejteztük le, mert számunkra ez már nem bírt értékkel, mi azt már nem kívántuk értékesíteni (15. sorszámú jegyzőkönyv, 7. oldal)".

Az elsőfokú eljárásban az I. r. alperes nem állította, hogy a selejtezés a mintasálakat nem érintette. Ezért a Pp. 3. § (3) bekezdése szerint az őt terhelő bizonyítási kötelezettségről az elsőfokú bíróságnak nem kellett tájékoztatnia. A fellebbezésben az erre való hivatkozása pedig olyan új tény előadásának minősül, amire a Pp. 235. § (1) bekezdése szerint nem vehető figyelembe, tekintettel arra, hogy valósága esetén erről az I. r. alperes nyilvánvalóan nem az elsőfokú határozat meghozatala után szerzett tudomást. Az ítéletábra ezért ezt a fellebbezési állítását érdemi döntése meghozatalánál nem vette (nem vehette) figyelembe.

A fellebbezés hivatkozásával ellentétben az elsőfokú bíróság ítélete nem tartalmaz olyan ténymegállapítást, miszerint az adós vagyona a felszámoló rendelkezésére állt. Erre nem vonható le okszerű következtetés az adós felszámolójának a R. Kft-nek az elsőfokú bíróság megkeresésére adott, 23. sorszám alatti tájékoztatójából sem.

Ugyanakkor S.L.K., R.B. és M.Vné tanúk egybehangzó vallomása az I. r. alperes által meg nem cáfolt bizonyítékuul szolgál arra, hogy az adós használt cipő és textil mintakészlete a 2009. december 15-ei átadás-átvétel során a II. r. alperesnek lett átadva, aki azokat később saját maga értékesítette.

Az ítéletábra nem találta elfogadhatónak az I. r. alperesnek azokat az okfejtéseit, amelyekkel a fellebbezése indokolásának kiegészítésében azt próbálta elfogadtatni, hogy az általa végzett „selejtezésnek” nevezett tevékenység nem volt jogsértő, és ezért nem eredményezheti a kártérítési felelősségének a megállapítását.

A Cstv. 33/A. § rendelkezéseit a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 30. § (2) bekezdéséhez kapcsolódóan a Cstv-be a törvényalkotó azzal a céllal iktatta be, hogy a fizetéseképtelen gazdálkodó szervezeteknek a gazdasági életből való szabályozott kivezetése érdekében megfelelő jogszabályi keretet biztosítson ahhoz, hogy a hitelezők a lehető legkisebb veszteséggel tudják lezárni a megszűnő gazdálkodó szervezettel fennálló kapcsolataikat.

A szabályozás célja volt az általános polgári jogi kártérítés, mint szankció alkalmazhatóságával kényszeríteni a gazdasági társaságok managementét arra, hogy a közeli csődhelyzet felismerését követően a szabályozott eljárást válasszák a gazdaságból történő kivonuláshoz, és ennek során a hitelezők jogos elvárásait is vegyék figyelembe.

Ehhez a célhoz igazodik a vezetőkkel szemben a kártérítés, mint szankció alkalmazhatóságának a Cstv. 33/A. §-ban megállapított speciális feltételrendszere.

Az E. Kft. felszámolása iránt indult eljárás kezdő időpontjára tekintettel a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének a jelen perben alkalmazandó 2010. június 14-én hatályos szövege szerint a gazdálkodó szervezet vezetőinek a hitelezőkkel szembeni magánvagyonukra is kiterjedő polgári jogi kártérítési felelőssége akkor állapítható meg, ha a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes kielégítését megghiúsították, vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését.

E felelősségi formánál tehát az ügyvezető által vezetett társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetében az ügyvezetési feladatok hitelezői érdeksérelemmel történő ellátása (wrongful trading) önmagában az a jogellenes ügyvezetői magatartás, amellyel okozati összefüggésben az adós társasági vagyonának csökkenése - annak mértékéig - a kártérítési felelősség megállapítására alapul szolgálhat.

Mindezekből a jelen ügyre vonatkoztatva levonható az a következtetés, hogy az I. r. alperes a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti kártérítési felelőssége vizsgálatánál és megállapításánál nem annak van jelentősége, hogy az I. r. alperes - az általa egyébként helyesen és teljes körűen ismertetett - számviteli és adójogi szabályoknak megfelelően végezte-e az adós vagyonába tartozó mintasálaknak az „állományból való kivonását”, hanem annak, hogy ezáltal csökkent-e az adósnak - az egyébként a hitelezői követelések kielégítésére alkalmas - vagyona.

Ezzel összefüggésben pedig megalapozatlan, mert iratellenes az a fellebbezési állítás, miszerint „a társaságnak a II. r. alperes részére történő átadásakor elvégzett selejtezés nem jelenthette egyidejűleg azt is, hogy a selejtezett mintasálakat és cipőket a társaság könyveiből kivezették”.

S.L.K., R.B. és M.Vné tanúk előzőekben már idézett egybehangzó vallomásán túl ennek éppen az ellenkezőjét támasztja alá az a periratoknál 18. sorszám alatt csatolt nyomozati iratok között fellelhető, 2009. december 15-ei „átadás-átvételi jegyzőkönyv”-ben megállapított tény, miszerint az adós iratainak a II. r. alperes részére történő átadás-átvétele maga az I. r. alperes is olyan nyilatkozatot tett, hogy „A cégnek az átadás-átvételekor ingó- és ingatlan vagyona nincsen”.

Az egyéb peradatokkal együtt ez is azt bizonyítja, hogy a mintasál készletet az I. r. alperes az adós nyilvántartásaiból is kivezette, amivel e készlet akkori értékével az adósnak a hitelezői tartozások kiegyenlítésére alkalmas vagyonát ténylegesen csökkentette, tekintettel arra a nem vitatott, de cáfolni sem tudott tényre, hogy bár a II. r. alperes később ezeket tudta értékesíteni, az abból befolyó bevételt azonban az adóst illető vagyon helyébe lépő pénzként nem lehetne tőle visszaigényelni. Az állományból való kivonás tehát azt eredményezte, hogy a hitelezők kielégítésére alkalmas vagyon erre a célra elveszett, mert a hitelezők követeléseinek kielégítésére sem a felszámolás előtt, sem annak során nem volt felhasználható.

Mindezekre tekintettel tehát helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy ezáltal az adós fenyegető fizetéseképtelenségi helyzetében a vezetői tevékenységével okozati összefüggésben az adósnál bekövetkezett vagyoncsökkenés törvényi feltétele az I. r. alperes vonatkozásában megvalósult, ami - az előzőekben részletesen kifejtettek szerint -

önmagában a hitelezői érdekek sérelmét jelenti, és az egyéb feltételek megléte esetén a Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősség megállapításához vezethet.

A felelősség megállapítására alapul szolgáló vagyonsökkenés bekövetkezésével ellentétes következtetés levonására nem volt alkalmas az I. r. alperesnek az a fellebbezési tényállítása, miszerint „a mintasálaknak az adós vagyónába értéket képviselő készletként való bekerülésének feltüntetése megtévesztő volt, hiszen azok nem forgalomképes dolgok”. Ennek ugyanis egyrészt ellentmond az a tény, hogy a II. r. alperes - az I. r. alperes részéről nem cáfoltan - bizonyítottan értékesítette ezeket a mintasálakat is, ami azok önálló forgalomképességét önmagában alátámasztja.

Másrészt az erre való hivatkozás a felelősség alóli kimentésre sem alkalmas, tekintettel arra, hogy a hivatkozott időszakban az I. r. alperes nem vitásan az adós ügyvezetője volt, ezért az ő feladatát és felelősségét képezte az adós nyilvántartásainak és beszámolóinak a számviteli törvény és egyéb adójogi jogszabályok szerinti vezetése. Ennélfogva az adós vonatkozásában a számviteli és adójogi jogszabályokkal ellentétes könyvvizelésre a felelősség alóli kimentése érdekében az I. r. alperes a Ptk. 4. § (4) bekezdése értelmében alappal nem hivatkozhat.

Súlytalan az I. r. alperesi fellebbezésnek az a hivatkozása is, miszerint az adós vezetőjeként tanúsított magatartásai során nem a vagyon csökkentése volt a célja. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti vezetői kártérítési felelősség ugyanis - az egyéb törvényi feltételek fennállása esetén - a vezető jogellenes magatartásával okozati összefüggésben az adós társaság vagyonának csökkenése esetén a célzattól függetlenül megállapítható. Az így megállapított felelősség alóli kimentésre csak annak bizonyítása lehet alkalmas, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beálltát követően a hitelezői érdekeket sértő vezetői magatartást egyáltalán nem tanúsított, mert a társaság vagyona azáltal nem csökkent, kintlévőségei legalábbis tovább nem növekedtek.

A fellebbezés kiegészítésében ugyanakkor helytállóan hivatkozott az I. r. alperes arra, hogy a 2009. évi mérleg készítése már nem az ő feladata volt, így a mérleg letétbe helyezésének elmulasztása az ő terhére nem vehető figyelembe. Az elsőfokú bíróság azonban ilyen megállapítást az ítélete indokolásában nem tett. A mérleg letétbe helyezés elmulasztásának a következménye ugyanis az lett volna, hogy a felelősség megállapításához szükséges törvényi feltételek fennállását vélelmezni kellett volna. Az elsőfokú bíróság azonban az I. r. alperes vonatkozásában a vélelmet nem alkalmazta, és nem ennek megfelelően osztotta ki a bizonyítási kötelezettségeket és a terheket sem. A felperes bizonyítani tudta a felelősség megállapításához szükséges feltételek meglétét, az I. r. alperes kimentése pedig sikertelen volt.

Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla azt állapította meg, hogy az I. r. alperes vonatkozásában a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti vezetői kártérítési felelősség megállapításához szükséges valamennyi törvényi tényállási elem megvalósult.

Az elsőfokú bíróság az összecszerűséget illetően is megalapozott ítéleti rendelkezést hozott. Annak a fellebbezésben kért megváltoztatására, avagy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére az ítélet tábla törvényes okot nem talált.

Ezért az elsőfokú bíróság ítéletét - nem fellebbezett részében nem érintve - fellebbezett részében a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.)

253. §-ának (2) bekezdése alapján - utalva a Pp. 254. §-ának (3) bekezdésére lényegében - saját helyes indokai alapján helybenhagyta.

Az I. r. alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a fellebbezési eljárási illeték megfizetéséből, és az ügyvédi munkadíjból eredően keletkezett saját, másodfokú perköltségét maga köteles viselni.

A Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján pedig köteles a felperes jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltségét megtéríteni, amelynek összegét az ítélet tábla a Pp. 78. §-ának (2) bekezdése, és a kialakult bírósági gyakorlat figyelembevételével a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése szerint hivatalból, "A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről" szóló többször módosított 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3)-(5) bekezdései alkalmazásával, a kifejtett jogtanácsosi tevékenység mérlegeléssel meghatározott időszükséglete alapján, de áfa nélküli összegben a rendelkező rész szerint határozta meg, amelynek megfizetésére az I. r. alperest a Pp. 217. §-ának (4) bekezdése szerinti teljesítési határidővel kötelezte.

Debrecen, 2013. június hó 11. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Dr. Riczu András sk előadó bíró, Cógoiné Dr. Boros Ágnes sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó